

RAZGOVOR: DR. HOLGER NITSCH, PROJEKTNI KOORDINATOR DRONEWISE-a

Projekt DroneWISE mogao bi utjecati na proces donošenja politika i europske propise

Ideja o projektu pojavila se nakon uspješne edukacije o bespilotnim letjelicama koju je RiniGARD organizirao u Zagrebu u lipnju 2019. S obzirom na to da je DroneWISE međunarodni europski projekt, konzorcij čine članovi iz Njemačke, Estonije, Grčke, Bugarske i Hrvatske. Svi članovi konzorcija vrlo dobro surađuju i proaktivni su. Partneri savršeno dobro surađuju i imaju isti cilj kako bi projekt unaprijedili

— Dražen Najman, Nataša Gajski Kovačić

TVRKA RINIGARD I VELEUČILIŠTE VELIKA GORICA

iz Hrvatske dio su međunarodnog konzorcija u europskom projektu DroneWISE kojim će se tijekom dvije godine izraditi niz praktičnih mjera za pripremu i poboljšanje odgovora ustanova u slučaju terorističkih napada bespilotnim letjelicama na javnim površinama. Projekt je prijavljen krajem prošle godine pod pozivom ISFP-2019-AG-PROTECT Fonda za unutarnju sigurnost, a Europska komisija ga je potom pozitivno ocijenila i odobrila financiranje 90 posto ukupne vrijednosti projekta u iznosu od blizu 1,2 milijuna eura. Osim naših članica, Konzorcij još čine Saher Europe OU sa sjedištem u Estoniji, European Institute Foundation iz Bugarske, The Center for Security Studies (KEMEA) iz Grčke, a koordinator projekta je University of Applied Sciences for Public Administration in Bavaria (HföD) iz Njemačke. Koji su glavni ciljevi projekti i koji će biti konkretni učinci otkrio je dr. Holger Nitsch, projektni koordinator DroneWISE-a.

DroneWISE je dvogodišnji projekt koji je započeo ovog lipnja. Kako su se hrvatski predstavnici našli u spomenutom raznom višenacionalnom konzorciju?

Ideja o projektu pojavila se nakon uspješne edukacije o bespilotnim letjelicama koju je RiniGARD organizirao u Zagrebu u lipnju 2019. Na temelju ove edukacije RiniGARD je uvidio potrebu za takvim projektom i odlučio ga je razviti u partnerstvu s europskim partnerima. Oba hrvatska partnera, RiniGARD i Sveučilište primijenjenih znanosti Velika Gorica dodaju veliku vrijednost projektu svojom stručnošću i aktivnim angažmanom. S

obzirom na to da je DroneWISE međunarodni europski projekt, konzorcij čine članovi iz Njemačke, Estonije, Grčke, Bugarske i Hrvatske. Svi članovi konzorcija vrlo dobro surađuju i proaktivni su. Partneri savršeno dobro surađuju i imaju isti cilj kako bi projekt unaprijedili.

Koja je uloga RiniGARD-a i Sveučilište primijenjenih znanosti Velika Gorica u provedbi projekta, odnosno koje su uloge ostalih članova konzorcija?

Oboje imaju različite uloge u projektu. RiniGARD je odgovoran za istraživanje stanja tehnike za tehnologiju bespilotnih

Doktor Holger Nitsch

Studirao je na sveučilištu "Ludwig Maximilian" u Münchenu političke znanosti, ekonomiju i psihologiju, a specijalizirao se za međunarodnu politiku i područja terorizma, nasilja i rata. Radio je u min-henskoj zračnoj luci na poslovima sprečavanja ilegalnih migracija i protuterorizma. Trenutno radi kao voditelj odjela za istraživanje i društvene znanosti na Sveučilištu primijenjenih znanosti za javne poslove u Bavarskoj - Odjel za policiju. Njegovi istraživački interesi uključuju političke znanosti, desničarski ekstremizam, kibernetički kriminal, radikalizaciju i sve njegove aspekte, korupciju, migracije, globalizaciju, terorizam, islamizam, suvremenu povijest i sociologiju. Autor i koautor je više članaka i publikacija, većinom o terorizmu i radikalizaciji, a ima iskustva u sudjelovanju u EU projektima kao što su PRO-ROCI, KRST, PREVISIONS, MINDb4ACT, TENSOR, Unity, RAMSES, DroneWISE i ePOOLI.

letjelica i protudronsku tehnologiju, kao i za razvoj platforme za osposobljavanje. Nadalje, RiniGARD će preuzeti vodstvo u svim aktivnostima širenja i eksploatacije za projekt DroneWISE. Sveučilište primijenjenih znanosti Velika Gorica uglavnom je odgovorno za analizu terorističkih prijetnji bespilotnim letećim vozilima (UAV) na javne prostore i za ocjenu obuke razvijene u projektu. Moram reći da ove aktivnosti podržavaju svi partneri, kao što oba hrvatska partnera također vrlo aktivno podržavaju sve ostale aktivnosti na projektu.

Sav posao među svim partnerima provodi se vrlo proaktivno i dijeli se među partnerima.

Uloga Istraživačkog centra Sveučilišta bavarske policije je koordinirati sve aktivnosti i podržati sve radne pakete kako bismo postigli ciljeve projekta. Dizajn treninga također ćemo izraditi uglavnom mi.

SAHER podržava koordinatore i također je bio snažno uključen u prikupljanje slučajeva korištenja kao osnovu našeg istraživanja. Nadalje, oni stvaraju okvir za razvoj obuke.

Naši grčki partneri KEMEA uglavnom su odgovorni za razvoj nalaza programa obuke trenera.

Europski institut iz Bugarske razvít će strategiju zapovijedanja, upravljanja i koordinacije bespilotnih zrakoplova.

Ali opet naglašavam, svi partneri vrlo proaktivno podržavaju sve različite korake projekta i uključeni su u različite korake projekta.

Svrha i ciljevi navedeni su nakon početka projekta. No, kakve će konkretne učinke na sigurnost javnog prostora DroneWISE imati nakon svibnja 2022. kada projekt završava?

Učinci DroneWISE-a razvijat će se uglavnom nakon završetka projekta. Razvijena obuka bit će uvedena i upotrebljavat će je osobe koje prve reagiraju nakon projekta, a može se prilagoditi nacionalnim potrebama različitih država članica. Također antidronski angažman Europske unije igra ulogu u razvoju projekta. Cilj je da rezultati mogu utjecati na proces donošenja politika i različite strategije u antidronskoj strategiji na gradskoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Također, s obzirom na činjenicu da je postupak širenja DroneWISE već u tijeku, puno se ulaže u istraživanje subjekata

izvan projekta kao i od drugih istraživačkih projekata koji imaju jednak ili sličan opseg kao DroneWISE. Zbog postupaka procjene rizika, sigurnost i zaštita javnih prostora mogu se bolje prilagoditi trenutnim prijetnjama a u obzir se uzima tehnološki razvoj. Ovaj porast sigurnosti javnih prostora također će uzeti u obzir prava građana na privatnost.

Može li DroneWISE utjecati na promjene u europskim propisima o upotrebi dronova i propisima povezanim sa zaštitom javnih prostora?

Predvidjeti budući utjecaj rezultata projekta na europske propise obično je teško, pogotovo ako uzmemo u obzir brzinu tehnološkog razvoja i vremenski okvir projekta. U našem slučaju to bi bilo nakon 2021. godine. Ali u slučaju DroneWISE postoji velika vjerojatnost da će utjecati na proces donošenja politika i europske propise zbog prirode projekta i veza među projektima koji se bave protudronskim sustavima. Također, Europska komisija, a posebno DG Home traži snažnu razmjenu između projekata i jedinica Komisije / DG Home kako bi postigla rezultate koji će u kasnijoj fazi utjecati na propise Komisije. Oni također proaktivno traže informacije iz projekata poput DroneWISE.

DroneWISE podijeljen je u nekoliko ključnih faza. Koje su to faze i kako se provode postavljene zadaci?

Uz čisto upravljačke dužnosti tijekom cijelog životnog vijeka projekta, prva faza je faza istraživanja, gdje opisujemo trenutnu prijetnju i stanje tehnike, primjerice s tehnološke perspektive. Osim analize prijetnje, u ovu fazu uključena je i procjena ranjivosti.

Sljedeća je faza razvoj protu-UAV strategije i razvoj obuke. Nakon toga slijedi testiranje i evaluacija treninga. Strategija će biti uključena u module obuke.

Također tijekom cijelog životnog vijeka projekta neprestano se odvija postupak širenja i prosljeđivanja informacija partnerima, osobama koje prvi reagiraju i relevantnim dionicima izvan konzorcija.

Kao što je već spomenuto, svi se zadaci razvijaju zajedno među partnerima uz usku razmjenu i redovite konferencije. Zbog pandemije COVID 19, obuka bi se mogla provoditi i virtualno, ali uglavnom će biti na pilot mjestima, poput Sveučilišta bavarske policije, licem u lice,

Tehnologija suzbijanja bespilotnih letjelica jednako se brzo razvija kao i tehnologija dronova

jer neki partneri imaju mogućnosti dobiti lokalne trenere i relevantne dionike za obuku u svojim prostorijama i poštiju visoke epidemiološke standarde za takve sastanke.

Razvojem tehnologije dronova povećava se opasnost od upotrebe dronova u terorističke svrhe. Kakva je statistika u vezi s time posljednjih godina, koliko su puta dronove koristile terorističke skupine u napadima na ljude i javne površine?

Odgovor na ova pitanja ovisi o nekoliko okolnosti. Prvo, definicija terorističkog čina - je li špijuniranje dronom već dio terorističkog čina? Smatra li se i uporaba dronova u javnim prostorima koji lete duboko ili velikom brzinom terorističkim činom? Naš pristup bio bi takav da postoji opasnost da bi ti incidenti mogli biti teroristički akti i reakcija bi trebala biti u skladu s tim. Dakle, statistika možda neće pomoći u podizanju sigurnosti na javnim prostorima jer se više radi o razini prijetnje. U našu analizu slučaja nismo uključili sve dostupne incidente i nismo ih sveli na terorističke aktivnosti, već smo se usredotočili na upotrebu UAV-a za kriminalne radnje koje bi mogle biti povezane s terorističkim aktivnostima. Prikupljali smo razne incidente da bismo postigli veliku raznolikost u načinu rada bespilotnih letjelica kako bismo u kasnijoj fazi dobili informacije o različitim mogućnostima terorističke upotrebe dronova za procjenu rizika. Dronovi su korišteni na javnim prostorima u Siriji, Jemenu i Saudijskoj Arabiji, kao i na drugim mjestima. Cilj nam nije bio razviti statistiku, već sagledati različitu uporabu bespilotnih letjelica u javnim prostorima. Kao

projekt željeli bismo biti pripremljeni u budućnosti i pronaći odgovor za buduću prijetnju jer se tehnologija UAV-a brzo razvija kako bi javni prostori postali sigurniji u budućnosti kao odgovor na rastuću prijetnju. Retrospektivni pogled na brojke iz prošlosti ne odražava nužno prijetnju u budućnosti.

Zajedno s razvojem bespilotnih letjelica razvija se i protudronovska tehnologija. Koja tehnologija može najbrže odgovoriti na takvu prijetnju?

Kao što pitanje ukazuje, tehnologija suzbijanja bespilotnih letjelica jednako se brzo razvija kao i tehnologija dronova. Stoga nije lako predvidjeti u kojem se smjeru tehnologija razvija i koja bi tehnologija mogla biti najuspješnija. To je razlog zašto se DroneWISE ne koncentrira samo na jednu tehnologiju, već razmatramo svu postojeću Counter-UAV tehnologiju. Zapravo će kombinacija različitih tehnologija biti najučinkovitija za zaštitu javnih prostora, jer pojedinačne Counter-UAV tehnologije imaju svoje praznine, ovisno o vrsti dronova, i o području, primjerice kuće, električni kablovi, osjetljiva infrastruktura, brda, male ceste, velike ulice, gužve (stadioni, rock koncerti na otvorenom) i tako dalje.

Integrirani sustavi koji uključuju različite tehnologije i koji stvaraju malo lažno negativnih i lažno pozitivnih rezultata bili bi najučinkovitiji sustavi. Kako postupak donošenja odluke mora biti brz, postupak otkrivanja mora biti automatiziran. Uvijek se mora uzeti u obzir da bi mogla postojati zakonska ograničenja u uporabi protumjera ili bi one mogle biti opasne za javnost, a trenutno svi sustavi neutralizacije imaju nedostatke. ■